

Nieuw adres CDNA

Het adres van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna voor het inzenden van waarnemingen van zeldzame en schaarse soorten is onlangs gewijzigd. Betreffende waarnemingen kunnen voortaan, bij voorkeur middels de nieuwe formulieren (zie volgend bericht), worden ingezonden aan:

D. J. Moerbeek, Meidoornlaan 5, 1901 BT Castricum.

Nieuw waarnemingsformulier CDNA

Waarnemers kunnen vanaf heden nieuwe formulieren gebruiken ter inzending van hun waarnemingen aan de CDNA. Het formulier biedt meer ruimte voor beschrijving dan de oude waarnemingskaart en door het beantwoorden van enkele vragen hoopt de commissie tot een betere beoordeling in staat te zijn. Ter kennisgeving is bij dit nummer van *Limosa* een exemplaar van het nieuwe formulier gevoegd. Men wordt verzocht de oude kaarten niet meer te gebruiken en gevallen kort na dato in te zenden ten einde een actuele verslaggeving mogelijk te maken. Formulieren zijn op aanvraag verkrijgbaar bij *J. J. Blankert, Staalwijkstraat 17, 2313 XP Leiden, tel. 071-125400.*

ten vogels die op de wei- en bouwlanden broeden of een nestplaats zoeken op of nabij het water. Uit de inventarisatielijsten valt af te leiden dat in 1984 ongeveer 1870 vogelwachters actief aan de weidevogelbescherming hebben deelgenomen. Zij vonden op 52 133 ha wei- en bouwland totaal 46 750 nesten van 25 verschillende soorten vogels. Op 52 463 ha werden 59 534 broedparen geteld. Van de Kievit werden 17 119 nesten gevonden (32.8/100 ha), terwijl 18 420 paren werden geteld (35.1/100 ha). Voor de Grutto waren deze cijfers respectievelijk 8946 (17.2/100 ha) en 10 308 (19.6/100 ha), voor de Scholekster 7969 (15.3/100 ha) en 9472 (18.1/100 ha), voor de Tureluur 2580 (4.9/100 ha) en 3543 (6.8/100 ha), voor de Kemphaan 73 (0.1/100 ha) en 200 (0.4/100 ha) en voor de Watersnip 330 (0.6/100 ha) en 576 (1.1/100 ha).

Hoe deze cijfers zich verhouden tot die van de laatste jaren is weergegeven in de tabel, waar wij de paren — dichtheid per 100 ha samenvatten voor de 25 geïnventariseerde soorten vanaf 1980. Er blijkt dan dat met name de Kievit en Scholekster de stijgende lijn van de laatste jaren hebben vastgehouden. Vooral de toename van de Kievit is verrassend groot. Daarnaast blijken Grutto, Tureluur, Kemphaan en Watersnip zich redelijk tot goed te handhaven. De Tureluur lijkt zelfs iets toe te nemen. Wat de andere soorten betreft valt de toename van de Meerkooit te vermelden, terwijl het Waterhoen de weg terug heeft gevonden. Hierbij rijst wel de vraag hoe beide soorten de winter van 1984/85 hebben doorstaan.

Secretariaat redactie

Per 1 januari 1986 is het secretariaat van de redactie overgenomen door Rob Lensink. Zijn adres is: *Van Oldenbarneveldtstraat 50, 6828 ZR Arnhem.*

Broedpaardichtheid per 100 ha vanaf 1980 (oppervlakte 1980-84 resp. 32 555, 39 609, 45 280, 49 182 en 52 463 ha).

Soort	1980	1981	1982	1983	1984
Kievit	29.5	27.4	27.9	30.4	35.1
Grutto	19.0	18.7	20.3	19.1	19.6
Scholekster	10.6	11.6	15.0	17.0	18.1
Tureluur	5.7	6.0	5.9	6.4	6.8
Kemphaan	0.7	0.5	0.3	0.3	0.4
Watersnip	1.2	1.2	1.2	1.2	1.1
Wulp	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1
Kwartelkoning	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Patrijs	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
Meerkooit	4.4	4.2	4.6	5.0	6.0
Waterhoen	1.2	1.2	1.2	1.3	1.5
Fuut	0.4	1.0	0.7	0.8	1.1
Wilde Eend	10.0	10.3	9.5	10.9	11.4
Slobeend	1.6	1.3	1.2	1.3	1.3
Kuifeend	0.9	1.1	1.0	0.9	1.1
Tafeleend	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Zomertaling	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2
Wintertaling	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01
Bergeend	—	—	0.2	0.3	0.4
Veldleeuwerik	4.4	3.9	3.8	3.4	3.8
Graspieper	0.6	0.8	1.0	0.9	0.9
Gele Kwikstaart	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3
Zwarte Stern	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Visdief	0.7	1.0	0.6	0.6	0.6
Kokmeeuw	0.6	2.1	1.4	1.8	3.4

Het weidevogeljaar 1984 in Friesland

De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels riep het jaar 1984 uit tot het „weidevogeljaar”. De Bond van Friese Vogelbeschermingswachten (BFVW) was uitermate verheugd dat men daarbij propaganda maakte voor de weidevogelbescherming volgens de methode zoals men die in Friesland al jaren toepast. Wat Friesland zelf betreft, is er weer volop werk aan de winkel geweest. Samen met de boeren zijn weer veel nesten opgezocht en gemerkt teneinde deze bij werkzaamheden te kunnen sparen. Om vertragen door vee tegen te gaan, werden weer nestbeschermers geplaatst. Zaken die alleen optimaal kunnen functioneren bij een goede samenwerking tussen boer en vogelwachter.

Naast genoemde werkzaamheden werd ook weer de nodige tijd besteed aan het inventariseren van 25 soor-

Interessant is ook dat de teruggang van de Veldleeuwerik tot staan lijkt te zijn gebracht. De Bergeend blijkt steeds meer het vasteland te veroveren. Zagen wij deze opvallende verschijning enkele jaren terug nog nauwelijks in de provincie, de laatste jaren wordt hij steeds meer gezien.

In 1984 is het voor het eerst mogelijk geweest om de resultaten met de nestbeschermers op de inventarisatieformulieren in te vullen. Dankzij deze beschermers werden weer vele legsels behouden: Kievit 79% (n = 1390), Grutto 76% (513), Scholekster 84% (419), Tureluur 73% (179), Watersnip 40% (10), Wilde Eend 79% (33), Kluut 83% (42). Inclusief 9 soorten waarvan elk minder dan 10 soorten werden gecontroleerd, gingen slechts 560 van de 2611 legsels verloren (78.6% behouden). Zonder meer een goed resultaat.

Samenvattend kunnen wij vermelden dat het weidevogeljaar 1984 voor Friesland en de BFW een topjaar is geweest. Voor het eerst in de geschiedenis werd op meer dan 50 000 ha bouw- en weiland nazorg verricht. De eerste signalen in 1985 wijzen erop dat het gebied opnieuw fors zal worden uitgebreid. Laten wij hopen dat de inspanningen van boer en vogelwachter mogen bijdragen tot een goede weidevogelstand. Onze weidevogels zijn in ieder geval de inspanningen waard.

Administratie „nazorg” BFW, J. Hoekstra, Finne 1, 9055 MH Britsum

• *Proceedings of the First technical meeting on western Palearctic migratory bird management* (1980). Resultaten van recent onderzoek aan de Rotgans waaronder ook bijdragen over de invloed van menselijke activiteiten op deze soort (228 p.; bespreking in *Limosa* 56: 78-79). Prijs f 14,50.

• *Proceedings of the Second technical meeting on western Palearctic migratory bird management* (1982). Ten dele een vervolg op de voorgaande publicatie alsmede een aantal bijdragen over de Smient en de gevolgen van de strenge winter 1978/79 (228 p.). Prijs f 13,50.

• *Proceedings of the Symposium on the mapping of waterfowl distributions, migrations and habitats* (1981). Ruim 40 bijdragen over lopende projecten en methoden om watervogels te inventariseren; veel informatie uit USSR (gestencilde uitgave). Prijs f 6,50.

• *Proceedings of the Second international swan symposium* (1981). 54 bijdragen over de diverse soorten zwanen; een bibliografisch overzicht met c. 1000 titels kan worden bijgeleverd (396 p.; bespreking in *Ardea* 72: 251). Prijs f 26,—.

• *Managing wetlands and their birds* (1983). Ruim 40 bijdragen over onder meer beheer van water- en moerasgebieden, kunstmatige nestgelegenheid voor watervogels, landbouwschade en schadepreventie, reservaten en bedreigingen (368 p.). Prijs f 29,50.

Bovenstaande uitgaven kunnen worden besteld door overmaking van het betreffende bedrag op postgiro 1882523 ten name van Vogelbescherming te Zeist onder vermelding van het gewenste (prijzen inclusief porto, verpakking en BTW). Bij veel bestellingen kan de levertijd enige weken bedragen.

Publicaties IWRB

Teneinde de publicaties van het *International Waterfowl Research Bureau* (IWRB) in ons land meer bekendheid te geven, zijn deze sinds kort bij Vogelbescherming verkrijgbaar. De uitgaven kunnen in de ledenwinkel (Driebergseweg 16c, Zeist) worden ingezien. Het gaat om de volgende publicaties, deels betrekking hebbende op verslagen van conferenties (proceedings):

• *First European meeting on wildfowl conservation* (1963). Een historisch boek met een 40-tal bijdragen over diverse onderwerpen — vaak nu nog actueel — die in de afgelopen 20 jaar ruim aandacht kregen (bijna 300 p.). Prijs f 6,50.

• *Proceedings from the Symposium on seaducks* (1978). Zeventien bijdragen over zeeëenden en Eider-eend. Prijs f 6,50.

• *Proceedings Symposium on feeding, ecology of waterfowl* (1979). Elf bijdragen over de voedsel-ecologie van watervogels gepubliceerd in *Verh. orn Ges Bayern* (23: 105-263). Prijs f 16,—.

• *Some results of waterfowl ringing in Europe* (1980). 21 kaarten met terugmeldingen van ganzen en eenden met toelichting samengesteld door Perdeck & Clason (21 p.). Prijs f 6,50.

• *A preliminary inventory of wetlands of international importance for waterfowl in West Europe and North-west Africa* (1980). Een overzicht van belangrijke water- en moerasgebieden in 15 Europese en 7 Afrikaanse landen door D. A. Scott (127 p.; bespreking in *Limosa* 55: 107). Prijs f 16,—.

